

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Petra Šebka a Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. v právní věci žalobce: **AGROPRODUCT, spol. s r.o.**, se sídlem Ivaň č. 88, zastoupený JUDr. Milanem Kružíkem, CSc., advokátem se sídlem Příkop 2a, Brno, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem třída Kpt. Jaroše 7, Brno, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. ÚOHS-R138,147-152/2007/HS-42532/2015/310/TPa ze dne 4.12.2015,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. ÚOHS-R138,147-152/2007/HS-42532/2015/310/TPa ze dne 4.12.2015 v té části, kterou bylo změněno předchozí prvostupňové rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. S14/07-12929/07/620 ze dne 13.7.2007 ve výrokové části III. ohledně pokuty uložené žalobci. Napadeným rozhodnutím – společně s rozhodnutím prvostupňovým v jeho výrokové části III. – byla žalobci uložena pokuta ve výši 434 000 Kč za porušení zákazu kartelových dohod podle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění účinném do

31.8.2009 (dále jen „ZOHS“), popsaného ve výrokové části I. rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č.j. ÚOHS-R138,147-152/2007/HS-3525/2011/310/KPo ze dne 23.5.2011.

I. Shrnutí podstaty věci

Žalovaný nejprve vydal dne 13.7.2007 rozhodnutí č.j. S 14/07-12929/07/620, podle něhož žalobce společně s dalšími soutěžiteli tím, že se dne 13.12.2006 na schůzce chovatelů drůbeže v Jevišovicích dohodli na společné strategii stanovování prodejní ceny jatečných kuřat platné od 1. ledna 2007 s cílem dosáhnout postupně výše ceny alespoň 20 Kč za 1 kilogram živé váhy v I. jakostní třídě, a to zejména u nejvýznamnějšího společného odběratele, společnosti Kostelecké uzeniny a.s., přičemž současně dohodli i společný postup a účast na jednání o zvýšení výkupní ceny jatečných kuřat u tohoto odběratele dne 14.12.2006, a podle této strategie postupovali, uzavřeli a plnili zakázanou a neplatnou dohodu o přímém určení prodejní ceny, která vedla k narušení hospodářské soutěže na trhu živých jatečných kuřat, porušili zákaz uvedený v § 3 odst. 1 ZOHS. Za to byly tímto rozhodnutím uloženy též pokuty, žalobci ve výši 8 248 000 Kč. Rozklady (mimo jiné i rozklad žalobců) proti tomuto rozhodnutí byly rozhodnutím předsedy žalovaného č.j. R 138, 147-151/2007/01-08371/2008/310 ze dne 22.4.2008 zamítnuty.

Naposledy uvedené rozhodnutí bylo napadeno žalobami ke zdejšímu soudu, který rozsudkem č.j. 62 Ca 40/2008-197 ze dne 2.12.2009 toto rozhodnutí zrušil. Kasační stížnost žalovaného proti tomuto rozsudku pak Nejvyšší správní soud usnesením č.j. 1 Afs 37/2010-279 ze dne 9.2.2011 odmítl pro opožděnost.

Věc se tak k dalšímu řízení vrátila předsedovi žalovaného za situace, kdy zdejší soud žalovanému najisto postavil, že relevantní trh byl vymezen i podíly jednotlivých soutěžitelů na něm byly stanoveny správně a že z jednání soutěžitelů (včetně žalobce) na schůzce konané dne 13.12.2006 v Jevišovicích je jasně patrné, že uzavřeli neplatnou a zakázanou dohodu dle § 3 odst. 1 ZOHS, aniž by v úvahu přicházela aplikace § 1 odst. 8 a § 6 odst. 1 písm. a) ZOHS; za prokázané je třeba mít, že soutěžitelé (včetně žalobce), pouze s výjimkou Zemědělského družstva PETŘÍN, uzavřeli zakázanou kartelovou dohodu s cílem dosáhnout ceny 20 Kč za 1 kg živé váhy jatečných kuřat od 1.1.2007 zejména u odběratele Kostelecké uzeniny a.s., přičemž dne 14.12.2006 postupovali dohodnutým způsobem. Pouze Zemědělskému družstvu PETŘÍN nebyla prokázána účast na kartelu ani následný postup v souladu s kartelovou dohodou, jak žalovaný původně dovodil. Předseda žalovaného pak znovu rozhodl rozhodnutím č.j. R138,147-152/2007/HS-3525/2011/310/KPo ze dne 23.5.2011, v němž dospěl k závěru, že ve správním řízení bylo jednoznačně prokázáno, že všichni soutěžitelé (včetně žalobce a včetně Zemědělského družstva PETŘÍN) projeví svou společnou vůli ohledně svého tržního chování – dosáhnout u svých odběratelů zvýšení ceny, za kterou tito producenti prodávají jatečná kuřata, aby tato cena přinejmenším pokryla výrobní náklady producentů, a uzavřeli tak zakázanou a neplatnou dohodu o přímém určení prodejní ceny ve smyslu § 3 odst. 1 ZOHS.

Pouze ve vztahu k Zemědělskému družstvu PETŘÍN byla sice prokázána jeho účast na jednání v Jevišovicích dne 13.12.2006, kdy došlo k uzavření kartelové dohody, ale již ne na jednání u odběratele Kostelecké uzeniny a.s. dne 14. 12. 2006. To mělo (pouze ve vztahu k Zemědělskému družstvu PETŘÍN) význam z hlediska ukládané sankce.

I naposledy uvedené rozhodnutí předsedy žalovaného bylo napadeno žalobami ke zdejšímu soudu, který rozsudkem č.j. 62 Af 37/2011-149 ze dne 25.10.2012 žaloby zamítl co do viny, avšak naposledy uvedené rozhodnutí předsedy žalovaného zrušil co do trestu, neboť základním východiskem při kalkulaci výše pokuty jednotlivým soutěžitelům byly obraty za poslední známé ukončené účetní období před spácháním deliktu, resp. před zahájením správního řízení ve věci, tj. za účetní období roku 2005, resp. 2006, to však bylo chybou, neboť (podle tehdejšího právního názoru Nejvyššího správního soudu) rozhodným obdobím mělo být poslední ukončené účetní období před vydáním druhého rozhodnutí o rozkladech. Všichni soutěžitelé i žalovaný podali proti tomuto rozsudku kasační stížnosti, které byly rozsudkem Nejvyššího správního soudu č.j. 2 Afs 80/2012-189 ze dne 12.12.2014 zamítnuty. Nejvyšší správní soud však s odkazem na usnesení svého rozšířeného senátu č.j. 7 Afs 57/2011 ze dne 24.6.2014 uvedl, že pojem poslední ukončené účetní období užitý v ustanovení § 22 odst. 2 ZOHS se při rozhodování o pokutě vztahuje i v řízení o rozkladu k období, které bezprostředně předcházelo době vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

V důsledku naposledy uvedených rozsudků zdejšího a Nejvyššího správního soudu zůstaly tedy v právní moci výroky I. a II. druhého rozhodnutí o rozkladech (č.j. R138,147-152/2007/HS-3525/2011/310/KPo ze dne 23.5.2011). Věc se předsedovi žalovaného vrátila k dalšímu řízení v otázce trestu. Ten rozhodl nyní napadeným rozhodnutím, které žalobou v nyní projednávané věci zpochybňuje žalobce (coby jeden ze soutěžitelů, kterým byly pokuty uloženy).

II. Shrnutí procesního postoje žalobce

Žalobce má za to, že výše pokuty přesáhla hospodářské výsledky nejen za rok 2006, nýbrž i v letech 2012 a 2014 byl žalobce ve ztrátě. V roce 2013 sice žalobce dosáhl kladného hospodářského výsledku (cca 4,6 mil. Kč), z toho však nelze dovodit, že jde o relativně stabilní společnost, jak předseda žalovaného v napadeném rozhodnutí uvádí. Uložená pokuta tak pro žalobce představuje výraznou finanční zátěž, mohla by být i likvidační, a je proto podle žalobce zjevně nepřiměřená.

Dále žalobce namítá, že trest je neproporcionální k délce řízení; řízení trvalo podle žalobce více než 9 let a během té doby se žalobce nedopustil žádného protiprávního jednání, přitom nic z toho žalovaný nezohlednil. Žalobce též stručně zmiňuje, že deliktem nebyla vyloučena hospodářská soutěž na podstatné části trhu.

Proto se žalobce domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, eventuálně uplatňuje moderační právo a domáhá se snížení pokuty nebo upuštění od jejího uložení. Na tomto procesním postoji žalobce setrval v průběhu celého řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postoje žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k žalobě argumentuje k jednotlivým žalobním námitkám věcně shodně jako v napadeném rozhodnutí; podle žalovaného je žaloba nedůvodná, a proto žalovaný navrhuje její zamítnutí. I žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“) a včas (§ 72 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Zdejší soud byl při rozhodování vázán uplatněnými žalobními body (§ 75 odst. 2 s.ř.s.); zásadně pouze v jejich rozsahu mohl napadené rozhodnutí přezkoumat, jakékoli skutkové či právní důvody, pro které by napadené rozhodnutí nemělo obstát, zdejší soud za žalobce nemohl domýšlet ani sám konkretizovat. Kromě zásady koncentrační musel zdejší soud respektovat i zásadu dispoziční (§ 75 odst. 2, § 71 odst. 1 písm. d/, § 71 odst. 2 věta druhá s.ř.s.), řízení před zdejším soudem není ovládáno zásadou vyšetřovací.

Pokud jde o majetkovou situaci (hospodářské výsledky) žalobce, tu žalobce pouze stručně („jednou větou“) zmiňuje konečné výsledky hospodaření v letech 2006, 2012, 2013 a 2014, z nichž dovozuje, že není relativně stabilní společností, a z toho dovozuje nepřiměřenost uložené sankce. Z výsledků hospodaření, zčásti kladných a zčásti záporných, na které je bez dalšího v žalobě odkazováno, aniž by žalobce jím tvrzenou nepřiměřenost uložené pokuty ve vztahu k výsledkům svého hospodaření jakkoli konkretizoval a aniž by případně ke konkrétnějším tvrzením navrhl jakékoli dokazování, však ještě závěr o nepřiměřenosti pokuty automaticky bez dalšího neplyne. Přestože žalobcem uváděný výsledek hospodaření za některá jím zmiňovaná účetní období je záporný, lze žalobcovo hospodaření – byť s tímto výsledkem – pokládat za dlouhodobě fungující; proto pouhým negativním hospodářským výsledkem ve vybraných účetních obdobích bez čehokoli bližšího není závěr o relativně stabilní společnosti vyvrácen a při milionových obratech není pokuta ve výši přesahující 400 tisíc Kč pokutou zjevně nepřiměřenou. K redukci pokuty nemůže postačovat pouhé zjištění, že se delikvent nachází v nepříznivé finanční situaci, kupř. dané nikoli konstantně kladným výsledkem jeho hospodaření (být se jedná pochopitelně o údaj toliko účetní, jenž skutečné ekonomické zdraví vyjadřovat vůbec nemusí); redukce pokuty může nastat v závislosti na objektivních skutečnostech, které prokazují, že konkrétní částka pokuty majetkovou základnu delikventa ohrožuje, a proto je nepřiměřená. Hledání těchto objektivních skutečností však nemůže být založeno na výlučné aktivitě soudu. Konkrétní argumenty zpochybňující dílčí závěry předsedy žalovaného, jež by se týkaly majetkové situace žalobce a vlivu uložené pokuty na majetkovou základnu žalobce, v žalobě obsaženy nebyly.

Dále žalobce tvrdí, že sankce uložená po více než 9 letech od spáchání deliktu není sankcí proporcionální. Pokuta byla uložena nyní napadeným rozhodnutím dne 4.12.2015, správní delikt byl spáchán (dokonán) dne 14.12.2006. Podle zdejšího soudu tedy mezi spácháním deliktu a jeho potrestáním neuplynulo více než 9 let, jak tvrdí žalobce, nýbrž téměř 9 let, to však na podstatě tohoto žalobního bodu nic nemění.

Zdejší soud ohledně této otázky dává žalobci zapravdu potud, že pro posouzení případného zásahu do práva na spravedlivý proces, jehož součástí je i právo na projednání věci bez zbytečných průtahů, není zásadně významné, jsou-li průtahy způsobeny správním orgánem nebo správním soudem. Je to stát – Česká republika – na který dopadá povinnost projednat věc bez zbytečných průtahů, a pro adresáta právních norem není podstatné, zda případné průtahy v řízení byly způsobeny orgánem moci výkonné nebo soudní; obojí je přičitatelné státu a obojí by se mělo ve prospěch adresáta (tedy delikventa) projevit. Proto je třeba vycházet z cca devítiletého období mezi spácháním deliktu a jeho potrestáním a zároveň z okolností, za nichž byl trest ukládán.

Při posuzování, zda celková délka řízení o uložení sankce byla celkovému výsledku žalobcova potrestání přiměřená a zda je ještě vůbec namístě žalobce potrestat, ovšem zdejší soud vyšel z toho, že řízení před žalovaným bylo zahájeno prakticky ihned poté, co žalovaný získal podezření z uzavření kartelové dohody, a dokonce prakticky ihned poté, co k tomuto jednání došlo. Poprvé bylo přitom o spáchání správního deliktu rozhodnuto v době cca půl roku po spáchání deliktu. Od té doby se právní hodnocení žalobcova jednání, stejně jako většiny ostatních soutěžitelů účastnících se kartelu (pouze s výjimkou Zemědělského družstva PETŘÍN) neměnilo; korekce prvostupňového rozhodnutí ze dne 13.7.2007 druhostupňovým rozhodnutím ze dne 22.4.2008 vinu žalobce včetně jeho podílu na kartelu nikterak nezpochybňuje, i tak bylo toto druhostupňové rozhodnutí vydáno v době cca jednoho a půl roku po spáchání deliktu. Ani žádné z navazujících soudních řízení ani další průběh řízení před žalovaným vinu žalobce ani jeho podíl na kartelu nezpochybnily; poté, co od počátku byly v soudních řízeních správních zpochybněny otázky týkající se jednání jednoho z dalších účastníků kartelu, nikoli žalobce, jež byly následně znovu řešeny před žalovaným, a následně pak otázky trestu, jež však též nikterak nesouvisely s posouzením jednání žalobce, pak závěr o tom, že se žalobce správního deliktu dopustil, má žalobce – pokud jde i o soudní přezkum – ve skutečnosti najisto postaveno již od prosince 2009, kdy sice zdejší soud rozhodnutí předsedy žalovaného zrušil, najisto však postavil, že soutěžitelé (včetně žalobce), s výjimkou Zemědělského družstva PETŘÍN, uzavřeli zakázanou kartelovou dohodu s cílem dosáhnout ceny 20 Kč za 1 kg živé váhy jatečných kuřat od 1.1.2007 zejména u odběratele Kostelecké uzeniny a.s., přičemž dne 14.12.2006 postupovali dohodnutým způsobem. Pak tedy ani potrestání, byť k němu došlo až nyní, nemůže žalobce pokládat za překvapivé ani nekorektní, a to včetně původní výše pokuty.

Jistě je třeba aplikovat trestněprávní zásady, je však rovněž třeba zohlednit, že intenzita práva na spravedlivý proces zakotveného v čl. 36 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je jiná u „klasických“ trestních věcí (typicky trestní řízení vedené proti fyzické osobě s hrozbou trestu odnětí svobody) a jiná u řízení o jiném správním deliktu právnické osoby. Evropský soud pro lidská práva ostatně v rozsudku ze dne 23.11.2006, *Jussila proti Finsku*, stížnost č. 73053/01, uvedl, že jádro práva na spravedlivý proces podle čl. 6 Úmluvy není nutno striktně aplikovat v oblastech, které nejsou chápány jako součást „tradičního“ trestního práva. Byť právo na projednání věci bez průtahů, tu tedy modifikováno coby právo na „včasné potrestání“, se jistě zcela nekryje s právem na nikoli překvapivé rozhodnutí, též je třeba zohlednit, že přestože vina žalobce byla najisto postavena již delší dobu, a sice po převažující část devítiletého období, na které žalobce poukazuje, nemohl být žalobce uznán vinným bez správného posouzení otázky viny ostatních účastníků kartelu, aniž by to mělo vliv na vinu žalobce, neboť účast na kartelu jednoho z více účastníků kartelu nemůže být deklarována coby delikt unilaterální, a tedy nemohl být do té doby ani potrestán. Především je však třeba zohlednit, že těžiště důvodů délky řízení až po konečné potrestání žalobce nespočívalo v delší dobu trvající nejistotě posuzujících institucí ohledně jednání žalobce, popř. v nevšímavosti ohledně tohoto jednání, jež by mohla v žalobci oprávněně vyvolat důvěru v jeho nepotrestání. Z těchto důvodů má podle zdejšího soudu trest uložený nyní (napadeným rozhodnutím) význam shodný, jaký měl v době, kdy žalovaný rozhodoval o pokutě žalobce poprvé; od deliktního jednání ani od samotného deklarování porušení § 3 odst. 1 ZOHS neuplynula v kontextu právě uvedeného natolik dlouhá doba, aby uložení pokuty žalobci za správní delikt bylo bezúčelné. V tomto žalobním bodu tedy není žaloba důvodná. Z týchž důvodů zdejší soud nesouhlasí se žalobcem ani v tom směru, že by výše pokuty měla být pouze pro délku řízení až po žalobcovo definitivní potrestání jakkoli redukována.

Pokud jde o stručnou zmínku žalobce v tom směru, že deliktem nebyla vyloučena hospodářská soutěž na podstatné části trhu, pak tato skutečnost se v napadeném rozhodnutí k tíži žalobce nikde neobjevuje; z tohoto důvodu tedy žalobci nebylo přitíženo, žalovaný ostatně ani v řízení o vině nic ve smyslu vyloučení soutěže na podstatné části trhu nedeklaroval. Z ničeho zároveň neplyne, že by nevyloučení hospodářské soutěže na podstatné části trhu mělo být pokládáno za okolnost polehčující. Ani v kontextu této skutečnosti zdejší soud nedovojuje, že by pokuta byla uložena v nepřiměřené výši. Tím je veškerá žalobní argumentace vyčerpána.

V rozsahu uplatněných žalobních bodů tedy zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal, žádný z nich neshledal důvodným, přitom nad jejich rámec neshledal vadu napadeného rozhodnutí, jež by mohla vyvolávat jeho nezákonnost a k níž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze shora uvedených důvodů tedy zdejší soud žalobu nepovažuje za důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Za tohoto stavu bylo namístě uvážit o moderačním návrhu. V něm žalobce nikterak konkrétně neargumentuje, z kontextu celé žaloby, v níž je moderační návrh

obsažen, však zdejší soud dovozuje, že tento návrh je uplatňován z týchž důvodů, pro které má žalobce za to, že by napadené rozhodnutí mělo být zrušeno, tedy pro které pokládá uloženou pokutu za nepřiměřenou. Podle § 78 odst. 2 s.ř.s. soud může, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s., od trestu za správní delikt upustit nebo jej v mezích zákonem dovolených snížit, pokud byl trest uložen ve zjevně nepřiměřené výši. Pokud zdejší soud po zohlednění všech skutečností, které žalovaný v napadeném rozhodnutí popsal a které se staly předmětem některého z uplatněných žalobních bodů, neshledal, že by pokuta byla nepřiměřená, tím spíše nemůže dovodit, že by byla zjevně nepřiměřená, což je podmínkou pro její snížení nebo úplné upuštění od ní. Proto ani tomuto návrhu zdejší soud nevyhověl.

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá. Úspěšný byl žalovaný, tomu však podle obsahu správního spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti a náhradu žádných nákladů řízení ani nepožadoval, a proto bylo rozhodnuto, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 4. července 2017

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu